

జయారణ్యరమ్య

నెల్లూరు నుండి ప్రతి శుక్రవారము వెలువడును

సంపుటం 4

సంచిక 6.

26-10-1934—శుక్ర వారము.

సం||చండా రు 4-0-0.

విడివత్తొక 0-0-6.

ಕೊಲಡಾ ವೆಬ್ಬಲಾ

(విమర్శ రాయణ).

శెల్లాగుబోర్డు పట్టుకొని వారిపద్ధతియ, వివర
నికేతనాల పట్టుకొనికట్టిగాని చాటి చేస్తు
న్నాను. అట్లయ్యినాయందుగాను పరకరణం
కలిపి వేసుకొన్నాను. అయినందుచేత, ఇంతా
విచారించుకోలేక కట్టిగాని కట్టాల్సి కట్టాల్సి
చారుగా ఉండి విన్న వేరు గ్రామస్థులు చేకూ
రకు మెలమకు ప్రయోగం. అనగా మేలు ఆత్మల
కోసం యిరువదినామో శ్రమచేసి చెయ్యియ్యగాని
శరవేయతో కట్టాల్సియు శ్రమచేసి చెయ్యవేయ
ప్రయోగం కట్టిగాని ప్రయోగం చేసినందు
చివ్వుకోర్కొనవలసినది. ఇది కట్టిగానితో
చెప్పేమారుగాని వ్యతరణతో చెప్పిది కాదం
దోయి.

ఎక్కడలా చినా ఎక్కడో నాడనలే, నుంటూ
యలో రంగా ప్రశ్న చేసేవాడే లేదని రామయ్య
గారి ప్రచారము చెబుతున్నాడు. రామయ్య
గారి క్షయపీఠాలో, క్షయ తెనాలి తాలూకా
లో సేనాటికి 80 మైళ్లు దూరం చేరుకున్నాడు ఇది
తాలూకా పరిధి చెప్పలేముంది. తాను ఎవరి
చేత నెట్లుయలో పొక్కు చెప్పించాడో వారి
తా కొర్రముకు పనిచేస్తున్న నెట్లుయవారు
రామయ్యను ప్రశ్నిచారు. రామయ్యగారు
సమాధానం చెప్పలేక కలెజోకున్నాడు తానం.

రావయ్యగారి ప్రచారములొకటి వెల్లూరు
జిల్లాలో ఒక గ్రామంలో పోగా రావయ్య
గారేమి వదలుచుకొన్నానో అడిగితే వీ.ఎ. పరిశ్ర
మయిన అయిదేళ్ళింకొచ్చింది. గ్రామము
నొట్టచుట్టు పొట్టి నదుల పొడి విచారం
కుండా కాదు కంటే ప్రభుత్వం ద్వారా
య్యా అని జేపీవీఎల్ రంగా, రావయ్యగారి
కుంటే తేడా గ్రామములో ప్రచారములో పోయి
నటు. "మీరు చెప్పే మార్గమునను రంగాగారి
కుంటే రంగాగారికి ఒకప్పుడు" అయ్యి వచ్చి
నటు. ఈలోకి వారిని వారికి ప్రశ్న వాడు
తొడకపోవడం. కాబట్టి వారికి నేను!

శ్రీకృష్ణాచార్యులు మొదటి భాగమును పఠించి ౧౦ వ
నాడు ముగించెను. ముద్రాపత్రముగా, నామాలక్ష్మి
నామము కన్నుమరుతము తానామము ప్రధానము
కేమియ్యదు. శ్రీకృష్ణాచార్యులు తాంత్రికము
అనునొకటి తాను విశిష్టా శాస్త్రమునకు

సంపదము ఇందును ఆశ్చర్యకృత వాదమును అనుసరించుచున్నది. అందును అప్పుడున్న వాని ఏకములు చెప్పుచు. అందు ఏకము ఆశ్చర్యమునాదు. అంతేగాని రెండుకు తగినదేమి లేదు అని తెలియదు.

ఈ పదకొన్ని పురస్కారమునకు కట్టిపా
యి ఈ క్షుప్తప్రియ కనుకు సాయం చేయుచు
వాలని రుచుయ్యి పొట్టి వారు ప్రయత్నించారట.
ఈ యుద్ధమును వీరికి లాభమేదా? శిశు
లారీకామయ్యకు నేను పనితీరునా రంజితే ప్రియ
మగానీ, అని అవ్వచ్చును. దేవుడు వ్యక్తి చేస్తా

నే యము

పీటర్ కు వౌచ్చరిక.

(రామర వెంకటసుబ్బారావు.)

పూరించుచున్నాడు రా-రంగిన్న-పూరించుచున్నాడు రా
పూరించుచున్నాడు-భువిపాంచ జన్యంబు
అథాటికెదురొడ్డ-గలవారు లేరురా
ప్రతిపక్షులంలెను-నెన్నిచ్చినారురా || పూ ||

ముంగొంగు బాగారురా-రైతులకు-ముంగిటనే కన్పించురా
స్వాధ్యక్షిలాషులకు-శమమందు చూడంగ
ప్రజలక్షేమమెగోరు-పాఠమాస్థికుడితడు
ఇతనికికే ఓటవరరా-పాదచా-ఇతనికింపేలేచురా

రెతుగోడోటా మరా చుగన్న - రెతుపక్కుటా మరా
రెతులేకుంటును రాజ్యమేలేదంటు
రెతును లెక్కటి రాజ్యమెక్కిస్తాను
ఇరవకే ఓడివెరా - సోదరా ఇవన రెతుమదిక్కురా

స్వాధ్యక్షులను కలియురా-సోదరా-స్వాధ్య మిత్రదేవేమగురా
 స్వాధ్యక్షా-తలపుట్ట-జన్మీనుమమంబు
 పోటికనిల్చిది-ధాటిగావలబడి
 రంగ కీ ఓటివర్తరా-సోదరా-రంగికంబు లేమరా

ఓటివ్వమంటావూరా-రానుమ్య-కిత్తమున్నంటావూరా
 లోగిలమోపించి-రాప్రబహదర్ పొంది
 నాటికన్నీసులో-సభ్యుడైనావూరా
 ఇదిగో ఓటికురా-సోదరా ఇతడై కైతుకు నైదిరా

అనాది బ్రహ్మతత్వ కాల్పనాన్ని ధిక్కరించి
వాని సేవకా సేవించును (బ్రహ్మ బ్రహ్మకు వ్యాసం
చేసిన కాల్పనవాదుల జన్మమును బ్రాహ్మణాదా
బాం తెలియదు) - అ కాకుండు.

వెంకటగిరి కొత్త దివానుగారు ఎల్వెన్ లో
 తాను, తన క్రింది ఉద్యోగులు తో కలసి పున్న
 కోణు అనిచిచ్చు కొల్లెట్ల ప్రామిష పాపము.
 కథ ఎట్లా ఉంటుందో అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో దా
 చూడాలి. ఉద్యోగులకు తా రావయ్య చా
 దరిగానికి పని చెయ్యాలి పట్టు తోములు పుట్టా
 యుంటున్నారు. దివానుగారికి తెలుసుకో తెలి
 యదో? దివానుగారికి తెలుపనే అవల్సివారు
 యిట్టి ఉత్తరువులు పాదరు చెయ్యడం ఇక్కడ
 సర్వార్థం. ఎల్వెన్ ఆఫీసు అవల్సిచిన్నదో,
 వాయుడు పేరులో దివాన్ గారి ఎరుక లేకుండా
 కొందరు ఉద్యోగులు అపాయంతు చెయ్యడం
 సర్వార్థం దివానుకు తెలిసి ఉండవలసినదం అని
 దివంగా!

నూలూను పేట యూనియన్ ఎలక్షన్ లో
జాబ్బివారి ఎలక్షన్ అక్రమార్కము సరిగా ఆము
యిననుపయము రివిన్యూ యిక్ స్వేచ్ఛను నొక్కర్
డిక్ పున చేబాడు. తాలూకా నమూనా పట్టు
కానయన 4 గుర్తి తీసేసి పట్టుగా ఉండే
వాండ్లను 4 గుర్తి అభియంతు చేశారట. ఇది
నివాసుగారి ఆనుకుతిలోనే జరిగినది పోలీసు
చుట్టారా?

నాంధ్రులలోనున్న గాంధీగాయపత్నమ్మ
నూర్పు ప్రోత్సహించినా పట్టాభిమాత్ర
స్థితిమూలే ఉన్నాడు. వంతుకులియ్య
అక్షిమాన్నించినాదా చరణులుచేసే సువా
యినాది పట్టాభిగాని అక్షిమాన్నించి పలుకునూ
తెలుసు కావలెను.

కెనెటల్ మోడల్ పనులు నిలుపువల
సేయవలయునని కోరబడినది.

శ్రీ గాంధీయజ్ఞానో విశేషో మేము పు
ష్కలమి నులుతుల చేయబడిన ప్రభుత్వమును
కోరుచు పిమ్మటను, శ్రీమంతులు యు.
యజ్ఞానో విశేషో మేము పుష్కలమి నులుతుల చేయబడిన ప్రభుత్వమును
కోరుచు పిమ్మటను, శ్రీమంతులు యు.

సెటల్ మెంట్ షోరము

2-వ డిఫా సెటల్ మెంట్ చేయబడుట

రు 7 లు కన్న రు 21 లుగా పెంచుట

3 1/2 లక్షలు ఖర్చులు రైతుల నెత్తిపై బడుట

రైతులు భరింపలేక అల్లాడుచున్నారు

పల్నాటి ఆర్డరు 18: (స్వ. విశేషం)

పల్నాటి ఎస్టేటులో యిప్పుడు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ జరుగుచున్నది. ఇప్పుడున్న కిస్తులు రూ. 4000 వరకు పెంచబడుతున్నాయి.

ఈ కాలాకాలము 1880 సంవత్సరం నుంచి 1912 వ సంవత్సరం వరకు (మధ్యమధ్య కొద్ది సంవత్సరాలు తప్ప) కొద్దికొద్ది వార్షికంగా పాలన క్రింద వుండెను.

బ్లాకు సర్వే, సెటల్ మెంట్.

ఈ బహిరంగ మొదట 1860-67 సంవత్సరాలలో గవర్నమెంట్ సర్వే పార్టీవారిచేత సర్వే చేయబడ్డది. కాని యిది ఆసామివారి సర్వే కాదు, బ్లాకు సర్వే. ఒక్కొక్కరికం భూమి యావత్తు ఒక బ్లాకుగా సర్వేచేసి, ఆ మొత్తం భూమియొక్క కిస్తును ఆ భూమిని అనుభవిస్తున్న అందరికీ ఒక మొత్తం పట్టయిచ్చి సమిష్టిగాను వ్యవహరించుట అందరు బాధ్యులుగా చూస్తూ వుండేవారు.

రేట్లు పెంచునీగోల.

యా సెటల్ మెంట్ జరిగినప్పుడు భూములకు తరములు నిర్ణయించివారు. పల్లభూములకు రు.7, 5-12-0, 4-8-0, 3, 2 లుగా అయిదు తరాలు న్ను. పెట్టరు రు.3, 2, 1-8, 1, 0-12-0 గా ఐదు తరాలున్న వీర్వాట్లు చేసినారు. యీ తరాలు ఆప్పుడు దిరి భూములలో గవర్నమెంట్ రేట్లు కన్న చాలాపెచ్చుగా నిర్ణయించడంచేత ప్రజలు పట్టాలుపుచ్చుకోక చాలామంది వెట్టివారు.

ఆసామివారి సర్వే.

ఇంత దుర్భరంగా ఆప్పుడు నిర్ణయించిన యీ రేట్లు 1867 నుండి నేటివరకు మారకుండా అయి యున్నాయి. 1880 లో ఒక ఆసామి వారి సర్వే జరిగింది కాని అందులో పెట్టలేదు. రేట్లు మార్చలేదు. 1906-7 సంవత్సరాలలో ఆసామి వారి పట్టాలు యిచ్చారుగాని యీ రేట్లే అందులో వుండేవే. ఎట్టేలు ల్యాండు వట్టంపుటైన తరువాత 1910 లో జరిగిన సర్వే తరువాత యిచ్చిన పట్టాలలో కూడా యీ రేట్లే అయివున్నాయి.

లిరుగా సెటల్ మెంట్.

ఇదివరకు యిచ్చినారు సర్వే జరిగినా ఎట్టేలు లో రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ ఎన్నడు జరగలేదు. అందుకోసం 1925 లో బహిరంగవారు దరఖాస్తు చేస్తూ సెటల్ మెంట్ మొదట దరఖాస్తు చేసినారు. గవర్నమెంట్ వారు రైతులను ఆదగినట్లుగానే 1927 లో ఆదర్శ యిచ్చినారు. 1927 లో స్పెషల్ రివెన్యూ ఆఫీసు యీ వార్షికో సాపించినారు.

రు 3 1/2 లక్షల ఖర్చు.

రైతులు కోరికపోయినా, రైతులను ఆదగిన పోయినా, వారి అనుమతిలేకపోయినా స్పెషల్ రివెన్యూ ఆఫీసు ఖర్చులలో సగం రైతుల వల్ల వసూలు చేస్తూన్నారు. యిప్పటికి సుమారు లక్ష యాభై వేల రూపాయలు రైతులవల్ల వసూలు చేసినారు. యింకా మరికొందరు లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయడానికి (ఇప్పటికీ అయిన ఖర్చులు. యింకా మందం కోట్లలో అగల కిస్తులు కట్టే దానికి రైతులు యిండ్లలో మిగిలివున్న వున్న వూస అమ్ముకుంటున్నారో కోట్లలో, దీనివల్ల వ్యక్తిగతంగా రైతులు కోట్లకోట్లకు వున్న యీ కోట్లలో, రైతులవల్ల యింకొకటివసూలు చేసినారు. ఇంకా వసూలు చేయబోతున్నా

మనలో మాటలు.

(సర్) అంటే సాక్ ఇండియా రైల్వే కంపెనీ అని మనస్సువదంగా గడ్డే రంగయ్య వాయుడుగాడు చెప్పారు. నాకో అర్థం పోయింది. "యస్. వి. ఆర్." అంటే సర్వేయింగ్ ఆఫ్ ఇండియా రైల్వే అని. అంటే భారత రైల్వే వికోధుల ప్రభుత్వం. దీనికి సోపానాలే మన రావు బహదూర్, దివాను బహదూర్. ఇల్లాంటి ఆధ్వర్యంలో ఓట్టిచ్చి కానన సభల కంటితే మనకోటి మనం త్రోవ్వకొన్నామే! ఓట్లంతా వీటిని గుర్తించి ఈ కోకలుగాని కొమ్ములుగాని ఉన్నవారికి వోట్లేవోండి. కొమ్ములుంటే పొడుస్తారు కాదండీమరి. పోకుంటే కొడతారుగా. ఈ విషయాన్ని ఎన్నికలలో మనవరుగదా!

* * *

క్రిందటిసారి రావు బహదూరు కోసరాజు రామయ్యగారి గురించి విపులంగా వ్రాసాను. రెండు ముక్కల్లో వారి బాల్యతనము ముగిస్తాను. వెనుక ప్రజలందరూ సర్వేయింగ్ సమయంలో నియంత్రిత ఆర్డర్ కట్టాలి పడకుంటే వారిపై లా కీచార్టీ ప్రయోగంప సలహానిచ్చినది వీరిబాల్యత. వీరికి రావు బహదూరును సంపాదించినది బాల్యత. జన్మను సార్వీ సభ్యుడుగా ఉండి, పక్ష నాయకుడయిన బొప్పిలి పాదసాన్ని ధ్యాన్ ఆధ్వర్యంగా నిలబెట్టి బడ్డే రామయ్యగారి వీరో అద్భుతం వకాత్తు నలుగురు చెడిన కాలాను వాళ్లతోనూనీ, భావాలలేమన్నా భావయ్యను రాబట్టి తెలిపలేకపోయినా భావిస్తున్న చేరదీపి ఖియదుస్తులు వేసుకొన్నంత మాత్రాన బాల్యయాధ్వర్యని ప్రకటించుకొని ప్రజల్ని మోసగించడలనిన వీరు ప్రజాసేవ చేస్తారని ఎవరమ్ముతారు?

* * *

లోమిచ్చేట్లపాలు తాలూకా బోర్డు మెంబరు యిన రామయ్యగారిచ్చి వెనకటి ఎరెక్షను కర్తులన్ని ఉపయోగించి గంగాగారిని ఓడించాలంటే సాధ్యమౌతుందీ. గుంటూరులో లేవని నెల్లూరులో, నెల్లూరులో లేవని గుంటూరులో తప్పు వేరే వీరికి ఓట్టివ్వమని చేసిన ఉపన్యాసాలుకాని, వీరి ఆసమాలుకాని, రేపు ఆనెట్టిలో చేసే పనిని గురించి గాని చెప్పకపోవడం పోలేరింతవరకు. ఈ విషయములపై తాలూకా బోర్డు ఓట్ల వ్యవహారం, 50 రూపాయలు ప్రభుత్వపు కిస్తును చెల్లించి కాస్తా విజ్ఞానం కలిగిన ఆనెట్టి ఓట్ల వ్యవహారం. "నేనూ ఏనెట్టి ఓటరినేగా. ఆ విజ్ఞానం నాకు లేకేమ" అంటే దానివేరేమి జేస్తారండీ? చేసుకొన్నవారికి చేసుకొన్నంత మహాదేవ.

* * *

రామయ్యగారి ఆనెట్టి అధ్వర్యంకాదు కానీ పండటికాలానువారిని పొడుచేస్తున్నారు. ఎంతో వృద్ధిలోకిపోయి దేశసేవచేయవలసినవారై కాస్తా పెన్నువారిని పేరుపోగొట్టి అపవితరుల పొడేసారు.

* * *

కాలానుభవమున రంగనాయకులు గారిన్నీ కలగూతగంప (జన్మను కమ్మవేమలపట్టు యింకాలో ఎకరాకు ఏడురూపాయలున్న కిస్తు యింకొక్క రూపాయగా చేయించవలసిందిని స్పెషల్ రివెన్యూ ఆఫీసువద్ద దరఖాస్తుచేసినారు, ఎట్టేలువారు! వారుపెట్టిన మోసారాండంలో ఎంతఅయ్యగూకాజాలూమోసించినారు. ఆమోసారాండము! వీరవారు ముందువందలలో వికరింపబడును.

పల్నాటి కిమిడి మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

ప్రజా పక్షమువారు పోటీచేయుట.

పల్నాటి ఆర్డరు, 14.

(స్వ. విశేషం)

నిన్నటిదినం యీ మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలవామి నేమనుట జరిగెను. కొన్ని వార్డులలో ఎట్టేలువారు ఒక ప్రక్క, ప్రజాపక్షమువారు ఒక ప్రక్క అధ్యక్షులను నిలబెట్టెను. పల్నాటిలో ఎట్టేలు వారికి కారేజి అధికారు, లది అధికారం చాలా ఎక్కువ అయినప్పటికి వోట్లకు విలక్షను అంటే యేమిటో? వోట్లయొక్క విలక్షను మిటో? పోధపరచడానికయినా అవకాశం కలుగుతుందని ప్రజాపక్షమువారు పోటీకి నిలిచెను. శ్రీయంతలు దాక్షుడు కైతుంధంగాడు, గండికోట సత్యవారాయణగారు, గిడుగు వెంకట సీతావతిగారు, కెంబాయి శ్రీనివాసరావుగారు, కన్నేపల్లి సత్యవారాయణగారు, శ్రీమతి పోకల తాయారమ్మగారు ప్రజాపక్షమువారికి నిలిచిన వారిలో కొందరు.

నిన్న సాయంత్రం "మునిసిపల్ ముచ్చటలు" మరుగుదొడ్డి పన్నుచిత్రాలు ఆనే ఒక కరపత్రం ప్రచురణ అయింది. దీనివల్ల చాలా అలజడి పుట్టింది. ఎక్కడ చూచినా యీ పత్రం చదివే వాళ్లు, దానిమీద వాదోప వాదాలు చేసేవాళ్లు దారు కట్లాటంగావుంది.

దీని ప్రచురణ వల్ల శ్రీ పార్వతి జగన్నాథ స్వామిగారికి ఆగ్రహం వచ్చునట్లును, అప్పుచేసిన వారిపై ప్రయరించిన వారిపై దావాలు చేస్తామని బెదిరించినట్లును కబుర్లు తెలుస్తున్నది.

కం ఇండియన్) అధ్యక్షులయిన రావుబహదూరు కోసరాజురామయ్యచందరి గారికిన్నీ ఒకే ప్లాటుఫారంమీద ఉపన్యాసాలిచ్చేదానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నయ్యని ఒకపాదము వ్రాసారు. రామయ్యగారియలో పాట్లానలేనవా నెల్లూరి వారి క్రొవ్వంటే పాట్లాన్న ఉపన్యాసించలేనవా లేక ఉపన్యాసించినా రంగాగారి ధాటికి నిలవలేడనా? ఇట్లాంటి ఆ గ్ని పరిక్షకి వెడితే ఎలానండీ?

* * *

ఒక లావాటాయన పెత్తనాయన, అయిన కెదురుగా నిలబడ్డ ఒక పన్నటాయనో ఈవిధంగా అన్నాడంటు. ఏమిటి, నేనెంత లావుగా పెత్తగా ఉన్నానే గంతా ఎందుకండీ పన్నటాయనాయ. మీరు చాలా కాలస్వభావులు, సహాయలవారే ఉన్నారే. మీరు చాలా పనులయివేయించి కిస్తా వారిలో చెప్పి న్నొక వదలమండీ మీకెంతన్నా పుణ్యం ఉంటుంది. మన పన్నటాయన కెంతో ఒక వంక పెత్తగా ఉన్నాడని అట్టేపోసి వైకొక్కరికి. అయ్యో పడుతున్నా వండోయి పట్టుకోవడం కేరేస్తే ఉండయామోగి పన్నటాయన్ని చూచి అనందిస్తూ అభినందించు. కాని క్రిందపడ్డాయన మరేన్నా చూడలేదను పాపం!

(వాగ్ధ్యరంభం)

రంగాగారితే నాచేసింది?

(కం. టి.ఎల్.ఆర్.ఎస్.)

ప్రాచీన రంగాగారు ఇంగ్లాండులోని ఆర్మి

1. వీరికి పాంథిక కామ్రానుండి డిప్లొమా రావడం, ఆర్థిక కామ్రానుండి డిప్లొమా ఆర్మిఫర్మలో బి. టి. ఆఫ్ పరిశోధన డిగ్రీ యఫ్. వి. యఫ్. ఆఫ్ ఆర్థిక కామ్రానుండి సర్టిఫికేటు కలదు.

2. 1920 లో ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళిరి. 1922 లో బాతీయవాదియై కాంగ్రెసు ప్రచారమును లంకామైదు చేసి ఆర్మిఫర్మ ప్రాంతాల చేయి మొదలిడిరి. 1922 లో భారతీయుల సభయందు ప్రాముఖ్యత వహించిరి.

3. 1922 లో అంతర్జాతీయ కార్మిక బృందమును, ఆర్మిఫర్మ కార్మిక క్లబ్బును స్థాపించిరి. బృందమునకు కార్యదర్శిగ నుండిరి.

4. 1922 లో ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, స్విట్జర్లండు, ఇటలీ, ఇంగ్లాండులందు సహకారోద్యమము, వ్యవసాయ సహకారోద్యమము, కార్మిక కర్షకోద్యమము గురించి ఆయా యుద్ధయనాయకుల సహాయముతో వదిలిరి.

5. 1923 లో భారత దేశానికి వచ్చి, కాకాదే కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులుగ జేరిరి. రైతుల సంఘము, సభాసభ, రైతు సభలను, పెట్ట ప్రారంభించిరి. రైతు సంఘాల ద్వారా, కాసన సభా యెన్నికలందు, ఎలక్షను పుణాగిత తయారు చేయించి, దాన్ని అంగీకరించిన అధ్యక్షులకై రైతులు వోట్లనిచ్చునట్లు ప్రచారముచేసిరి. అప్పటి రైతు సంఘాల తరపున శ్రీ కామయారి వెంకట రమణారెడ్డిగారికి సహాయపడిరి.

6. 1923 నుండి 1930 వరకు ఆర్థిక కామ్రానుందు ప్రత్యేక పాండిత్యమును సంపాదించి, మారన కామ్రాను మాత్రముల నిర్వహించి, రహస్యముల కనిపెట్టుటలో నిమగ్నులైయుండి, గొప్ప కామ్రానుని పేర్కొనిరి. ఇంగ్లీషునందు ఆరు గ్రంథాలను, రైతుల పరిస్థితులు, నేతవని వారి ద్వంద్వకరం, కార్మికుల అవసరాలు, వర్తకాల గురించి ప్రకటించి, వివిధ గ్రామ పునర్నిర్మాణ సమస్యలపై తమ అమూల్యమగు ప్రణాళికలను, రథల దృష్టాంతములతో రాయించేసిరి. వ్యవసాయ కమిషను, రైతు కమిషను, కేంద్రీయల్ కమిటీ, బ్యాంకింగు కమిటీలకు కలహల పాత్ర్యము జూపిరి.

7. 1927 లో పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఎం. ఏ. విద్యార్థుల తరవీయకు చేయదానికై, ఆర్థిక, రావడం, కామ్రాను డిప్లొమామెంటునకు చీఫ్ ప్రాఫెసరుగా నియమింపబడిరి. 1928 ఎప్రిలు లో కామ్రాను ఆర్థిక విచారణచేయదానికై స్పెషలు ఆఫీసరుగా ప్రభుత్వము నియమించిరి. ఆ సంవత్సరం పెట్టెంబరు మాకు నేలం, కోయంబత్తూరు నేలగిరి, గుంటూరు జిల్లాల రయతులు, కూలీల ఆర్థికపు టిప్పెంబరుల గురించి ప్రభుత్వానికి తమ రిపోర్టుల నివేదించిరి. 1929 ఏప్రిలులో ఉభయ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రివెన్యూమెంటు ఆర్థిక విచారణ సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. అప్పుడు వెయ్యికి మించిన మాసపు టాకా

యమును పొందుచుండిరి. 1930 మేనెలలో ఆ సంస్థ సభ్యులుగ ఆమూడు జిల్లాల తరపున ఏ కేంద్రముగ నెన్నుకొనబడిరి. వారి జాతీయభావ ప్రకటనకు కనిపిన కాలేజి వారిని ధక్కరించి తమ రాజకీయ స్వార్థార్థ్యమును నిల్పుకొనుటకై తమ ఉన్న తోడ్పాటును వదిలిరి.

8. కాలేజీలోవున్న పుట్టి కంయతులపంపాలను వదిలెను. గుంటూరు, వంగోలు తాలూకాలలో కరవు తీవ్రంగా ప్రజ్వరిల్లినపుడు, గొప్ప ఆందోళనచేసి ప్రభుత్వపుటుగొనుటను పేల్చాల్సి, కిష్టలకు రెమిషనిచ్చించి గడ్డిని కూర్చునే ప్రాగ్నితేసి, గడ్డిని చేరవేయదానికై రయల్ కే వాగనులను చాక కేటులకు సప్లీ చేయించి రయతుల కక్షింప ప్రయత్నించిరి.

9. మాగాణి రయతుల యిబ్బందుల తగ్గించుటకై 1923 నుండి ప్రయత్నించుచుండిరి. 1926 నుండి గుంటూరు బాపట్ల తాలూకాలలో గ్రామ మాగాణి ప్రాజెక్టులను యేర్పరచుటకై ప్రభుత్వాన్ని కదలింప మొదలిడిరి. ఇప్పటికీ ప్రభుత్వం వీనికై బడ్జెటులో తగిన యేర్పాటులు చేయబోవుచున్నార. రేపల్లెతాలూకాలో 10000 యా పరభూమిని వాన్ గారంటీడు మాగాణిగా మార్చునట్లుచేసిరి. 1929-1931 వరకు వీరు గుంటూరు జిల్లా ఇరిగేషన్ బోర్డునకు (పెసిడెంటుగా వుండి ప్రభుత్వము చేత రైతుల కనేక హక్కులను కల్పించిరి.

10. 1930 లో అసంట్లీలో నుండగా జాతీయ సంరంభపురికిని వివరించుచు, ప్రజలయందు ప్రజ్వలించుచున్న తీవ్ర స్వరాజ్య రాహుము ప్రకటించుచు, అఖండయిన యువస్వాసములచేసి, ఎల్లరిచే శ్లాఘింపబడిరి. మజిల్లాలకు తిరిగి నిలుబడి ఎన్నికలలో 340 వోట్లలో వోడిపోయిన పిమ్మట కొలది దివాలలలోనే ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి, ప్రధమ కాండు టేబిలు కాన్ఫరెన్సు సహాయం ఆదేశాన, అపారమయిన ప్రచారము కాంగ్రెసు ఆదేశాల ప్రచారపరుస్తూ చేసి, దేశీయుల కృతజ్ఞతకు పాలైరి. అప్పటి వారి వ్యాసాలు, పువస్యాసాలు, మరువరిగవని. ప్రజలకు యుద్ధోధకరమయినవి.

11. 1931 లో తిరిగి వచ్చినప్పటినుండి, జమిందారైతు వుద్యమాన్ని వెంకటగిరిలోను, రైతు వుద్యమాన్ని ఆంధ్రదేశానంతట పొగించి, రైతుల పేల్చాలిడిరి. ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా రివెన్యూమెంటు గురించి తాము కమిటీ వారికై వ్రాసిన అద్భుత రిపోర్టులోని మావసల ప్రభుత్వం నిరాకరించి, అధనపు కిష్టల వేయటా వివందులకై, తమ తీవ్ర అసమృతి ప్రకటించుటకై రైతు సంఘాలపైట్టి, రయతుల తేనగొట్టినందులకై కిసిసి, ప్రభుత్వం పెక్కుగట్టి కేసుక్రింద వారిని సంచలనపు ఖైదునకు బంపిరి,

12. 1932 లో వీరి భార్య క్రిమతి భారతదేశం గారు గుంటూరు జిల్లాలో అనేక శ్రీలను చెరసాలకు బంపుటకు ప్రోత్సహించి నందుకై సంవత్సర ఖైదునకు బంపబడిరి. వీరు శ్రీ భారతదేశం గారిని 1925-27 లో ఇంగ్లాండునకు తిసుకొని వెళ్లి, అచ్చట వున్న తేవిద్యను ప్రసాదించెడిరి. 1931 లో ఆమె విదేశవస్త్ర పికిటింగుతేసి, జాతీయోద్యమ నేతవేసిరి. రైతు సంఘాలలో ఆమె కూడ చాలా శ్రద్ధవహించు చున్నారు.

రామయ్య చౌదరి

విమిదేసినా చేశారు

(జస్టిసు అభిమాని)

కొసరాలు రామయ్య చౌదరిగారు విద్యలో తక్కువైనా విదేశంలో తక్కువలేదు. వీరులోని తమిళం, 9 సం||లు లాకల్ లాంగ్వేజ్ లో ఉండి తేసిన నేర వీరి తమిళంను ఎన్నటికిని మరువకాలదు. కాంగ్రెసువారు దేశమువంతయు అల్లకల్లాలునుతేసి, స్వార్థార్థ్య ప్రారాటమునకు దింపినపుడు, ప్రజల యిక్కట్లలయొచ్చి ఓర్పుకోవాలక చౌదరిగారు పల్లెలపైబడి రాజభక్తి సభలపైట్టి లాకీచాల్ల సమర్థించి, ప్రభుత్వము వారిచే రావు బహదూర్ బిరుదము సంపాదించిన వాటిచిరిత్ర కృతీయులగు ప్రజలు విస్మరించినను, కాంగ్రెసు చరిత్రకారుడైనా మవర్నాక్షరములలో వ్రాయకుండా బోతాడా?

వీరు రంగాగారివలె వాక్కురుదు కాదు. కార్యకూరుడు. రంగాగారు విదేశతత్వపుల బహిష్కరించమని బోధిస్తూ విదేశాల్లా 6 సం|| పాటు డబ్బుకొల్లెట్టి కొంప కల్లతేసి ఉన్నతవిద్య గడించెను. దేశభక్తి యుతుడగు రామయ్య చౌదరిగారి విదేశములకేగాక, ఇతర పట్టిణములకు వైరము పోవుట దేశభక్తికి లోటుని సుప్రసిద్ధ తెనాలి యూనివర్సిటీ మిడిలిస్కూలులో 3 ఫారమువరకు ఇంగ్లీషు విద్యయందును, తెలుగు భాషయందు తప్పొప్పులులేని నిర్దుష్ట పాండిత్యమును, ఎంత మహాసభలైనను ఇతరుల సహాయము లేకుండా వ్రాసిపెట్టిన ఉపన్యాసముల తెలుగులో ధార్మికముగా చదువల వర్తమయ్యెను, సంపాదించిరి.

వీరు మాలవ్యా పార్టీ కేరుతో నిల్వ సంకల్పించిరికాని వీరి అద్వితీయ ప్రతిభ తెలుగని మాలవ్యాగారు వీరి కళ్ళల చరిత్రను మాత్రమే ఆధారముగాకాని వీరి కోర్కెను తిరస్కరించెను. ఆకారణమున విధిలేక స్వతంత్ర పక్షము కేరుతోనే ప్రస్థావము నిలువదలచిరి.

జమినురైతులు శతాబ్దములుగా జమిందారులకు దాసులైయుండి, ఎట్టి ఆక్రమముల నెరసి

13. 1932 లో విడుదలైనప్పటినుండి ఇప్పటివరకు రయతు వుద్యమాన్ని విజృంభింపజేసిరి. మూడు రయతురక్షణ వారముల, రెండు రయతు రక్షణ యాత్రల జయప్రదంగా పొగించిరి. 1933 లో 30 లక్షలు, 1934 లో 65 లక్షలు వరకు గవర్నమెంటువారు కిష్ట వాయిదాచేసి రూపాయికి రెండజాలు, అణన్నర రెమిషనిచ్చుటకు వీరి వుద్యమం చాల సహాయకారియైనది.

14. రయతు ఉద్యమాన్ని వివిధ ప్రాంతాలలో పొగించి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రయతు సంఘ విచారణ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగావుండి, తమ అమూల్యమైన విచారణసంఘ రిపోర్టును 1934 జనవరిలో ఇంగ్లీషునందు ప్రచురించిరి.

15. 1933 మార్చిలో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసుసందర్భాన కలకత్తాలో 10 దినాలు రయతు దునందుంచుబడిరి.

16. ఆంధ్రరాష్ట్ర రయతు రక్షణసంఘము, జమిందారి రయతు సంఘము వర్తకాలకు అధ్యక్షులుగా నున్నారు.

17. కార్మికులయెడల, మౌలికముల యెడల వీరికి అవరము మెండు. అనేక రితుల వారికి సహాయము చేయుచుందురు.

నను తుక్కిన నేతవలెనున్న ఈరైతులు నేడు తమ హక్కులకై పోరాడుట చౌదరిగారి కిష్టములేదు. వీరున జస్టిసు పక్షమును ఆర్మియముగా చేసుకొని సర్వ పౌభాగ్యముగానేయు జమిందారుల దుండగములకు ధంకము రాకుండుటయే ప్రభాపౌభ్యమని వీరి ఆశ్రితాయము.

ఇట్టి వీరి అభిమానము ఉహాహాహాలు, ప్రతిభాదీక్షములకు ముగ్ధుడై, మద్రాసు రాష్ట్ర 4 కోట్ల ప్రజలకు భయభ్రాంతుల కల్పించుచున్న బార్నిలి కొర, రామయ్యచౌదరి గారిని తన హాదకముల ముల సన్నిధికి రప్పించి నవంబరు 10 వరకు ఏ పార్టీయని చెప్పక కొన్నను తర్వాత జస్టిసు పక్షి యుతుగా నుండునట్లు పార్టీప్రమాణము చేయించి జ్ఞానస్నాన మిచ్చి, క్రైస్తవంబు 26 తేదిన తనవిండు పేర్లొకమున చౌదరిగారికి గుంటూరు విభజన బోర్డున కొక దానికీష్యముగట్టి పచ్చావా దయచేసి, తనపార్టీ సభ్యుడుగా ఆసెంట్లీకి నెన్నుదట్టి నిల దెట్టెను.

రంగాగారు యువకుడు, లోకానుభవము తక్కువ, రామయ్యచౌదరిగారి 60 సం|| దాటిన వృద్ధులు. ప్రపంచానుభవము, యుక్తియుక్తులు, ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలముల నెరిగిన విజ్ఞాన సంపన్నుడు. ఎంతకాలము సిమ్లా కొండలలో నుండవలసి వచ్చినను ఉండగలదు ఆలోగ్యము కొరకు.

ఇంతయేల. బార్నిలి కొర తప్పనామి మిదకు దండు ఎత్తుకుతు గుంటూరు జిల్లా అంతయుగా లించెను. కాని పరిసింహారావుగారు, చౌదరి గారు ఇద్దరే పంపెనునకు మొగ్గిన దిట్టలు. చౌదరి గారి నియోగవంత్రి, నరికంహారావుగారి వంటి బ్రాహ్మణ ప్రభువుల చేర్చుకొనుటకే జస్టిసువారి ఆంక్షను నైరతు బొత్తిలి ఎగరరిప్పించెను.

మరియొక ముఖ్యవిషయము. అధికారి వల్లగాని జిల్లా బోర్డు (పెసిడెంట్ల వల్లగాని, ఎవరికీ విషయమున సహాయము కావలసినవచ్చినను నవంబరు 10 సాయింక్రమ 6-60 గం|| వరకు నిరాహారు ముగా చౌదరిగారు చేసిపెట్టులరు.

కావున నై విషయముల సన్నిటిని గమనించి మారామయ్యచౌదరి గారికే తమ ఓట్లనిచ్చి తమ రైలింకేటలు సభ్య ప్రపంచంలా ధంకా మోశట్టుచేసి, హిందూదేశీయులు ఇక 1000 సం|| లకు గూడ స్వరాజ్యాస్థులు కావని నిరూపించి, మారామయ్య చౌదరిగారికి సర్ బిరుదమునూడే సంపాదించి పెట్టెదరని ఆసెంట్లీ ఓట్ల ప్రాశ్నియ చున్నాను.

తిరుగా సక్కుచాయి వేస్తారట. నెట్టాల్లో. క. నరదరాజం, బి. యె., సక్కుచాయి. కోట శ్రీనివాసరావు బి.యె. బి.యల్., కృష్ణుడు.

నే. సుందరరామశర్మ, అల్ల. నై. గోవిందసెంగు, విశ్వం. ఈ వాడుకం చాడని వారి కల్లెండుకు. ఎప్పుడో ఎదురు చూడండి! (అగ్ని హోమాత్ముడు)

వేదికనాడు
మీరే మీరేమిటానకలెను.
లింగు స్త్రీమనులకు వెల్లవలెను.
గోగి నేని రంగ నాయకులు గారికి
ఓటుని వ్వవలెను.
మీరేమిటానకలెను.
కళంగుమిటానకలెను.

జ మి క రై తు
శుక్రవారము.
26-10-1934

మహాత్ముని నిష్క్రమణము.

కాంగ్రెసు, లోకోత్తర పురుషుని
సాహచర్యము గోల్పోవుట నినిసంతనే
కాంగ్రేసేతరులకు పైతము లోకము అంధ
కారమయమైనది. మహాత్ముల సంకల్ప
ముల గోచరములు. వారి ఉద్దేశ్యములకు
ఛోటికీములు కారణములు కావు. మహా
త్ముడు కాంగ్రెసును విడిపోవుచు బాం
బాయిలో విషయ నిర్ణయసభ యెదుట
నొసంగిన ఈక్రింది యువన్యాసభాగము
వారి మనోరథ్యమును తెలుపును.

“నేను కాంగ్రెసును వదలగోరెదను.
మీరు ఆశ్వీరదించి నాకు అనుమతి
నియ్యగోరెదను. నేను కోపగించి వెల్లి
పోవుటలేదు. కాంగ్రెసు మహాసభ అభి
వృద్ధిచొంది సహజముగ నొన్నత్యమును
శక్తిని బడయుగలుగుటకే నేను వెళ్లగోరె
దను. నేనిప్పుడు కాంగ్రెసుకు గుడిబండ
గా నున్నానని నేను తలచుచున్నాను.
నేను కాంగ్రెసులో నుండుటవలన సది
క్రంగిపోవుచున్నది. నేను దానిని క్రుంగ
డియుచున్నాను. కాంగ్రెసు ఇప్పుడు
తన అభిప్రాయమును సహజముగా వెల్ల
డించుటలేదు. అదియొక కీలుబొమ్మయై
నది. నేను దాని నడచివేయుటకు కాం
గ్రెసు అంగీకరించినది. అటుల నొక
సంఘము అంగీకరించినచో దానికి అభి
వృద్ధికలుగదు.

కళంగుమిటానకలెను.

పండిత జవహర్లాలుగారు వాసిన
లేఖవలననే నేను కాంగ్రెసును వదలుట
లేకుగాని యితర శీఘ్రముగా నేను కృత
నిశ్చయము సగుట కది సహకారియై
దని చెప్పక తప్పదు. పెక్కు నెలలనుండి
యీ నీభావము నామనసులో వ్యాపించు
చున్నది. నాకర్తవ్యమును వదలవలెనని

యును నాస్థానమునూడి పారిపోవలెనని
యును నేను లేకమైన కోరుటలేను.
అహింసాకోరకే తిరించుచున్నాను.
అందుకు చారిత్రాగ్రంథ మరియొక
అందువలన నాధారపడినట్లు కాంగ్రెసు
నాపై నేను కాంగ్రెసు పైనను ఆధా
రపడుట తటస్థించినది. ఇది విషమసంధిగా
పరిణమించినది. నేను స్వాతంత్ర్యముకొ
రకు పరితపించుచున్నాను. అహింసా
సిద్ధాంతముయొక్క శక్తిని నేను వృద్ధి
చొందింప గోరుచున్నాను గాన నందుకొ
రకే నేను తిరించుచున్నాను. కార్యవ్యము
పశులక్షణము. మనుష్యులలో నాగరక
తను కలిగించుటకు అహింస మూలాధా
రముగాని అహింసయు దిట్టిమహిమ కల
దను నమ్మకమును మీకు నే నెన్నడును
గూడ కలిగింపజాలకపోతిని. నేను కాం
గ్రెసులో నుండుటవలన సమగ్రమగు
సహింసా పరత్వము కాంగ్రెసువారిలో
నెన్నటికిని కలుగదను గట్టిసమ్మతము
నాకిప్పుడు కలిగినది. మీరట్టి అహింసా
పరత్వమును పూర్తిగా నలవరచుకొంటి
రను నమ్మకము నాకు కలిగినచో నేను
శీతనగాగ్ర భాగమున నుండినను అఘో
భాగమునందలి పాతాళ లోకమునం
నుండినను నేను మరల మీ మధ్యకు
వచ్చి మిమ్ములను గమ్యస్తలమునకు
గొనిపోయెదను.

- 1 అకలంకమగు నిష్కాపత్వము.
 - 2 అస్థిలితమగు సత్యము.
 - 3 సమగ్రమగు సహింస.
- ఇవి మూడును మన కున్నచో మన
అభీష్టము సిద్ధింపగలదు.

గృహభాషగాని సలహా

“గాంధీజీ! మీరిటువైని కాంగ్రెసు
లో నుండగూడదు.” అని గృహభా
షానుగారు చెరసాలనుండి రాగానే నా
కరిగించిరి. ఆయన యభిప్రాయము సరి
యైనదే. నేను మీతో బేరసారములను
బరుపుట కీ సవరణల నుపపాదించుట
లేదు.

కార్యసంఘ సభవా రంగీకరించుట

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ
లో అధికసంఖ్యాకులు నాఅభిప్రాయ
మును గ్రహించిరి. నేను నిర్ణయించుట
కనుమతి నిచ్చిరి గాని కిద్దిమంది మా
త్రము నేను వెళ్లగూడదని పట్టుబట్టిరి.
వారైనను బలవంతమున నన్ను కాంగ్రె
సులో నుంచుట కంగీకరింపలేదు. వారి
నిర్బంధము ప్రేమవలన కలిగినదైనను
తమ నిర్బంధమువలన నేను కాంగ్రెసులో
నుండగూడదనియే వారుగూడ తెలిపిరి.”

ఇందుపై వ్యాఖ్యాన మనవసరము.
కాంగ్రెసు మహాత్ముని సాన్నిధ్యమును
గోల్పోయినను, అహింసా సిద్ధాంతము
నేను విడనాడకుండుట లోక కల్యాణ
ప్రదము.

రంగా, రామయ్య లేదా

ములును సాంబమూర్తి గారు
నంగోలు ఉపన్యాసమున ఇట్లు నెలవిచ్చిరి.

... ..

“ప్రాశస్త్య రంగాగారు కుంటూరు నెల్లా
గుల రికళన మాత్రమే నిల్పుటలేదు. హిందు
దేశములోని 38 కోట్ల భారతీయుల రికళననా
నిల్పుచున్నాడు. వారు గొప్ప వ్యయముల
యొందు, ర్యామూర్తి. వారు వారి భార్య
గూడా జాతీయోద్యమన తెలుసుకు వెల్లి
త్యాగంచేశారు. రంగాగారి జయము కాంగ్రెసు
యొక్క విజయము. కాంగ్రెసువారి విజయ
మనగా మన స్వాతంత్ర్య సమర విజయము. ఈ
సంఘము తమరు ప్రాపించవలయును. వాట్లు
లేనివారందఱును, వాట్లు వున్నవారికడకీ చలి
మాలి కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడవలెను.

జస్తిసుచార్మి అభ్యర్థిఅయిన శ్రీయుత
రావు బహదూరు కొనరాజు రామయ్య
చోదరి గారు చాలా తమాషా మనిషి
గా వున్నాడు. జస్తిసు పక్ష తరపున నిలు
వబడి తానుకూడా ఒక స్వతంత్ర జాతీ
య వాదనని ప్రకటించాడు. ఈరంగుల
మార్పు ఎవరిని మోసంచేయుటకో!!

నిలిస్తే ధైర్యంగా జస్తిసుచార్మితరపున
నిలవాలి. లేకపోతే పూరుకోవాలి.

అంతేగాని ఇట్లు ప్రజలను మోసపు
చ్చుట ఏమిసీటి? తాను జాతీయవాదనని
ఎంతకాలం ఎంతమందిని మోసంచేయ
గలడు? తనది స్వరకం జాతీయతయో.
తాననోల్లంఘనోద్యమము రోజులలోను
ఉరూరు తిరిగి రాజభక్తి సభలుపెట్టి
కలకర్తకు ధూపంవేస్తూ ‘రావుబహదూరు,
దీరును సంచాదించే జాతీయతా!! ఇంకా
జాతీయవాది యని ఏమని చెప్పుకుంటు
న్నాడో అర్థంకావటంలేదు. ఈయన
యొక్క మోసాన్ని బాగా బట్టబయలు
చేయాలి. ఇట్లు ప్రజల మోసపుచ్చు
టకు ప్రయత్నిస్తున్న ఈయనకి మీరం
తో మంచిగుణపాతము నేర్పాలి. ఈయ
నకు ఏదోలింగు స్త్రీమనులోకూడా ఒక్క
టైటనా రాకుండా చేయాలనని నా
మనవి. లేకపోతే మీగుంటూరు ఇల్లా
యొక్క ప్రతిష్ఠ నిలవదు.”

కాళేశ్వరరావుగారి ఉపన్యాసము

“...కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నోడించుటకు
బొబ్బిలిరాజాగారు పడుచున్న అవధిమాస్తే నాకు
జాలి. అనున్నది. ద్వైతముకంటే జాతీయే ఏ
క్కువ కలుచున్నది. రామయ్యగా కరంగుకు
కలుధరించినా అంతస్సులో బొబ్బిలి రాజాగారి
అభ్యర్థియని మీరు నమ్మవలసియున్నది. బొబ్బిలి
రాజాగారు గవర్న మెంటు పక్షపాతి. అందుచేత
రామయ్యగారి నోడించి బొబ్బిలివానికి పాతము
నేర్పడు...”

గోపాలరెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

మహాజనలారా!

“ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఈఎన్నికల యజ్ఞము
నందు ప్రభుత్వసహాయముతో జస్టిసు చార్మివారు
మనలను ఎదిరించుచున్నారు. కాంగ్రెసు యధా
ప్రకారం ప్రజలయొక్క ఆదరణను రాగములు
కల్పించుచున్నదనియు, తాము కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు
పోటీచ్చి, విరూపింపవలయును. భారతదేశంలో
స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఎక్కువ ర్యామూ చేసిన
దిల్లాలలో మీ గుంటూరు మండలము వొకటి.
మీఊట్లు రంగాగారిచ్చి కాంగ్రెసు పలుకుచున్న
స్వరాజ్య సమరమున మీకునూడ పాలు కలుగ
జేసుకోమిడు! రాబోవు పదమంబ 10 వ తేదీ
పరీక్షించును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓడినయెడల
మనకు స్వాతంత్ర్యకాంక్ష, స్వరాజ్య విహీన
చచ్చిపోయినదని మాత్రము ఇతర దేశ స్థులు
కొందరను విషయము మాత్రము మీరు జ్ఞాపక
ముంచుకోమిడు! కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓడినయెడల
మీరు బొబ్బిలిరాజాగారి రాజ్యాన్ని కోరవారు
గాని స్వరాజ్యం కోరవారుగానన్న అవభ్యాతి
మీ గుంటూరు దిల్లాకు వస్తుంది. గుంటూరు
నెల్లూరుదిల్లాల్లో అట్టి కోరిక కల్పనంత దేశభక్తి
రహితులెవరును లేరని నా దృఢవిశ్వాసము.
మీదిల్లా దురదృష్టవశాత్తూ అధికార పదవులన్నీ,
జస్టిసు చార్మివారి చేతులలో వున్నవి. వారు
రామయ్యగారికే పనిచేస్తారు. చేసినప్పటికీ, రామ
య్యగారికంటే మీదిల్లాలో రంగాగారికేఎక్కువ
ఓట్లు వస్తవని నాదైర్యము. నెల్లూరుదిల్లాలో
చాలాచోట్ల పర్యటనం చేసినమీదట నా ఆసు
ధకం చెప్పుచున్నాను. కావున రంగాగారు ఓడి
పోతే గుంటూరువారే లోపము చేసిరని ఎంచ
వలసియుంటుంది. (హర్షధ్వనులు) కాంగ్రెసుకు
వ్యతిరేకంగా ఓటుచేయుట దేశ శ్రోహుని
మాత్రము జ్ఞాపక ముంచుకోమిడు!”

బాపిసేతుగారి ఉపన్యాసము.

“మీ అందరికీనీ దేశగౌరవము కలదు. జాతి
గౌరవము కలదు. రాబోవు ఎన్నికల పరీక్షలో,
ఇది వరలో జైల్లకు వెల్లి లోకీ వెబ్బులు తిని,
ఆట్లు పోగొట్టుకొని, అనేక బాధల కోర్చి, మన
సోదరదేశీయులు పురుషులు, స్త్రీలు, అనేకమంది
అనేక అగారములకు లోనై, వారి దేశభక్తిని
ప్రకటించిట్లుగానే, తమరు తమ పోట్లను కాం
గ్రెసు వారికిచ్చి తమ దేశభక్తి ప్రకటించవలెను.

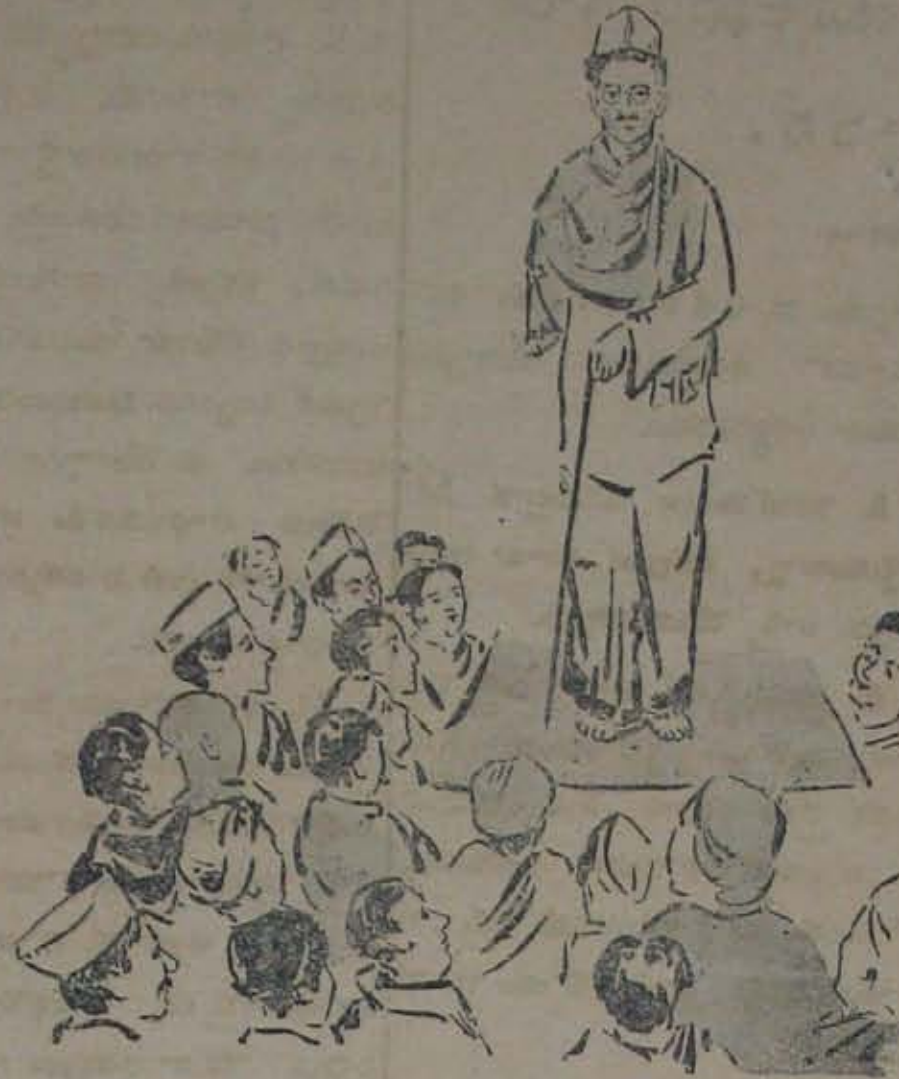
రంగాగారు ప్రజల సేవకుడు. రంగాగారు
నాకుదలో నున్నట్లుయితే ఈపాటికే నెలకు
ఏ ఎరిమిదివందలలో సంచాదిస్తూ, సుఖంగా తీర్చి,
బహుశః పన్నయిప్పు కళాకాలకు ప్రిన్సిపాలు
అయి ఉండేవారు. అట్టి రంగాగారు, స్వ
చ్ఛందంగా దరిద్ర జీవనము స్వీకరించి, ప్రజా
సేవయే తన పరిమాపధిగా నెంచుచు, సుమారు
8 వంల నుండి ప్రజాపితమునై, కృషిచేయు
చూ కాంగ్రెసు సంస్థ యొక్క పలుకుబడిని
చెచ్చించుచూ, దేశసేవ చేయుచున్నాడు. అట్టి
గుణములయందు మీకుల ఆదరణ ఇప్పుడు
ఆయనకు పోటీచ్చి మీరు ప్రకటించవలయును.

భారతదేశని గారికి
బిబ్బుగనేయున్నది.

రంగాగారిధర్మ పత్ని భాగవతీ గారికి ధ్వర
య తీక్రముగ నేయున్నది. వాంఛోజులుగా ఏత
హారములేదు. నేను 102 డిగ్రీల ధ్వరమున్నది.
వాస్తవ చలచితగారి చిత్రపుకు మార్చబడిరి.

[రావు, కాశ్మీరీగార్లతోటి చానును కీపపు కెమ్మతో సభవంతు రామభజతో వైభవం కున్నాడు.]

[మహాసభలో రంగాగారు ఏకభారంగా ఉపన్యసించు చున్నారు. ప్రజలు నిర్విఘ్నం వైభవం కున్నారు.]

రమారమణ గోవిందో హరి

“ఏటియగము - దయజూచెదరో - ఏర్పడకున్నది - రంగా
మాతలమాయా - సాగరమీదను - మమ్మలభావుము - రంగా
పల్లెలుపట్టుము - లన్నిటిగిరిమి - పల్కరురైతులు - రంగా
పల్లెలనన్నిటి - కట్టుగడికివక - చల్లనవాక్కెడ - రంగా
హితులమాలవిన - మోసపోయితిమి - ఎరిగితిమిప్పుడు - రంగా
మతిమాలినమా - చేట్టలదయతో - మన్నించర - పొందురంగా
కల్లులు కపటము - లెన్నిబల్కినా - చెల్లుటలేవర - రంగా
మెల్లిగవచ్చిన దాంపతీలగుట - మేలుగనున్నది - రంగా
ఆపదమొక్కుల - నన్ని మొక్కితిమి ఆలకించరో - రంగా
ఈపనినేవక - నెన్నుచేయరు - ఇది కడపాలో - రంగా]

రంగ:-

ఓటరులారా!

“.....కాంగ్రెసువారు, అసెంబ్లీలో అధ్యక్షులనిర్ణయించిన ఆమోదముతో స్వార్థార్థ్య పోరాటము సలపవలెనని యున్నారు. గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల పక్షమున కాంగ్రెసువారు నన్ను అధ్యక్షిగా నిర్ణయిస్తున్నారు. మహాత్మావాణ్ణును, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను విమర్శిస్తున్న నిమిషాని నన్ను గరి పించుటకు, మీరెల్లరు సాయపడవలెను. నవంబరు 10 తేదీ విమర్శానిర్ణయ స్థలములకు వెళ్లి వారు ఓటుచేయ కోరుచున్నాను. రెండు జిల్లాలలో సుమారు 8500 గ్రామాలున్నవి. అన్నిటికి నేను రాజాలన, విరంధయ దయ యించి పనిచేసి, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టెదనని చేతుచున్నాను.

సభలో ప్రశ్న:-అయ్యో! రామయ్య వాడగారు ఏ పక్ష అధ్యక్షుడి? రంగ:-కాశ్మీరీగార్లను ప్రకటించు కున్నారు గాని మాలవ్యాగారి అనుమతిలేదు. జస్టిసువారు నిర్ణయింపు వదలుతున్నది. యాధాము వా కంటే మీరే ప్రహించగలరు.

ప్రజలు:-అయ్యో ఎవరునిర్ణయించు మీరులేవని ఇతరులకు వివరించేదని మా రైతులంతా ఎప్పుడో తీర్మానించుచున్నాము. పల్లెల్లో శ్రీలు, రైతులు గూడా మీ నాయకత్వంతో మునిగిపోతున్నారు బాబూ!

రంగ:-నమస్కారములు.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

నెల్లూరు జిల్లా

రంగాగారు 19 వ తేదీ ఉదయం నెల్లూరులో బయలుదేరి గూడూరు తాలూకా వాయవ్యంలో కలసి కోట వస్తూ పొంతములయందు ప్రచార మొనర్చి, రాత్రి నెల్లూరు చేరిరి. ఈ తాలూకా యంతట సంపూర్ణముగా రంగాగారి వైభవం కున్నది.

20, 21 తేదీలలో శ్రీ దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు (పులవపాడు), పూనూరు అప్పారెడ్డి బ్రహ్మ పురమాళ్లు నాయుడు, బొమ్మ శేషారెడ్డి గారలతో ప్రచార మొనర్చిరి. శ్రీ వెంకట కృష్ణారెడ్డి గారధ్యక్షులైన కందుకూరులో శ్రీరంగసభ జరిగెను. కందుకూరుతాలూకా ప్రచారము పూర్తయిన తర్వాత గుంటూరు జిల్లాకు వెళ్లిరి.

కాంగ్రెసు సంఘమువారు నూనూరు చేరి, వెంకటగిరి తాలూకాలో తీవ్రప్రచారము చేయుచున్నారు. ఏప్రిలు వారంత నిష్పం ధములు గావించినను, రెండులందరు రంగాగారికి ఓటిచ్చుటకు అతివైభవం కున్నాను.

గుంటూరు జిల్లా

పల్నాడు తాలూకా.

శ్రీ కల్లూరి చంద్రమూర్తిగారు (గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు), తిల్లావరపుల కవళంకర శాస్త్రి, ఇస్కాయీ సాహెబు అలపల్లిసుబ్బయ్య, పాలవూరు సుబ్బయ్యగారు 18-10-34 తేదీ సాయంత్రము నిర్వాహకులతో బహిరంగ సమావేశమును గావించిరి. 17 వ తేదీన విమర్శించేసే, అచ్చట ప్రముఖులగాంచి తదుపరి మాతేండ్ల, పదిడి, పెదకంపల్లి, కావం పూడి, మున్నగు గ్రామములందు ప్రచారముచేసిరి. సాయంత్రము విమర్శించులో సభను జరిపిరి.

ఉదయము పల్నాడు తాలూకాలో విమర్శించి నుండి కారంపూడి, వొప్పిచర్ల, అడిగొప్పల, ముటూనూరు, దుర్గి, మార్కెట్, ముప్పకోడు, పాలవాయి, రెండుచింతల, గురిజాల, మున్నగు గ్రామములలో ప్రముఖులనుకలసిరి. ఓటురైతులు రంగాగారికి వోట్లనొసగవచ్చుననికావాలిగాముతో వాగ్దానముచేసిరి.

తెనాలి

వాణ్ణల వాకి గాప్రచారకుల నియమించి ప్ర చారము చేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నది. 20 వ తేదీ సాయంత్రము కల్లూరి చంద్ర మూర్తిగారధ్యక్షులైన బహిరంగసభ జరిగెను.

గుంటూరులో 11 తేదీ డాక్టరు బ్రహ్మశో స్థుల సుబ్రహ్మణ్యం గారధ్యక్షులైన బహిరంగ సభ జరిగెను. నేటి చలవతిరావు, నేతధర్మ కొండా వెంకటప్పయ్య వంటలు, మాడపూడి వేదారం సరిసింహాచార్యులుగారు, వైభవముల గావించిరి.

శ్రీయుత ఆంధ్రాటి ముగ్ధవారాయణ చా దంగారు అమృతలూరు ఫిర్యా గ్రామములోని పల్లెలకందరం 20 తేదీ గోవాదయందు సమావేశ పరచి రంగాగారికి ఓట్లొప్పించుటకు ఏర్పాట్లు చేసిరి.

కల్లూరి చంద్రమూర్తిగారు, మంజు వెంకట్రా ణ, ఇస్కాయీ సాహెబుగారు 20 తేదీ శవర్ణ వచ్చి గ్రామములో ప్రచారముచేసిరి.

21 తేదీ శ్రీ ముతులు సామూ సుబ్బయ్యచా దరి, రావు వెంకటసారాయణ, మంజు వెంకట్రా ణ, పి. వి. యోగ. వంటలు, తూమలూరు యజ్ఞవారాయణ కాశ్మీరీగార్లు, పల్లెలలో ప్రచార మునకు బయలుదేరిరి.

నెల్లూరు చేరెను ఎలక్షన్

(నిర్వాహమాటి)

చేరెను స్థానానికి శ్రీ తిక్కవరపు రామ రెడ్డిగారు, భా. బి. యాహ్యలి సాహెబుగారు పోటీచేయ వోతున్నారు. ఉభయపార్టీల ప్రచారం తీవ్రంగా సాగుచున్నది. యాహ్యలి సాహెబుగారు మిడిల్ స్కూల్స్ పెట్టింజారని, యెల్లెటిమ్మ, కీపాలు వేయించారని, లైలు నేటుకు అందర్ బ్రిడ్జి యెర్పరారని, ఎరిమం టరి పానకాలు అభివృద్ధిచేసారని, కొరాయిగిర్లు పుష్కలంగా లభ్యపడేట్లు చేసారని, యేమేనా ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. దీని నిజస్థితి కొం చెం ప్రజలకు తెలపాలని యాహ్యలు ముక్కులు వాగిరాను.

స్థానపూనుపేటలో మిడిలి స్కూలు పెట్టింజాలని కాంధూరు సరిసింహాచార్యులు, బమ్మ వెంకటసుబ్బయ్యగారు మొదట ప్రయ త్నిస్తే, అప్పుడు చేరెనుగా వుండిన యాహ్యలి సాహెబుగారు పెట్టింజానికి పీలు లేదని కవున్నిల్లూ తీర్మానంవేయించారట. తర్వాత వాళ్లు చువ్రాసుకు పోయి విద్యారాఖా దైర్ఘ్యం, మంత్రిలనుమాచి, యన్నెన్నో ప్రయత్నాలు చేసి మిడిల్ స్కూలు పెట్టేట్లు చేయించుకొచ్చారట. వైసియంలోను రైల్వేగేటు అందర్ బ్రిడ్జి విష యంలోనుకూడా, రామిరెడ్డిగారు చేరెనుగా యుండినపుడు చేసినకృషియుక్కు ఫలితమే నేటికి ఫలింపించి. నిర్బంధప్రాధమికవిద్యకుడ రామిరెడ్డి గారు చేరెనుగా యుండినపుడే ప్రవేశంప తేయ బడినదనియు పట్టుము ఆ నేక డివిజన్లుగ చేయ బడి, విద్యార్థి వృద్ధిపట్టు చాల కృషిచేయుచున్న యు తెలియుచున్నది. ఎలక్ట్రీక్ కిరణముల విషయములో కూడ పునాది శ్రీ రెడ్డిగారి పాయములోనే వేయబడి, గోవిందరెడ్డిగారి కృషి చలన ఫలించెను. నీటివనతి ఆభివృద్ధికి, యేటి లో కావులు త్రొవ్వించుట కూడ రెడ్డిగారు అప్పుడు గావించిన కృషి ఆటలు తరువార గోవిం దరెడ్డిగారి పట్టుదల ఫలితమే. అదృష్టవశాత్తున యివన్నీ యాహ్యలి సాహెబుగారి దివాన్ల ఫలించదంచేత, విత్తనం వికలుచేసి, కష్టపడి పెం చితే, చెట్టు ఫలించేది యింకోకరి దివాన్ల అన్న ట్టుంది. ఈలాటి ప్రచారాలకు వికలుచింపా పురి కావునిల్లు మోస పోకుండా, శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారికి ఎమ్మెలెడ రని వినుచున్నాను.

గాంధీగారి సమయస్ఫూర్తి.

ఆ. భా. కా. కమిటీ సమావేశములో గాంధీ గారు హిందీలో సుపన్యసించిన తరువాత ఆంగ్ల ములో సుపన్యసించవలెనని సభ్యుడు కోరెను. “ఈ విశిష్టతయే నేను కాంగ్రెసు వదిలిపోవుటకు తగిన కారణముగా మన్నుచి. (వైపు) మా. కాంధీ నేన్ను గురువుగా మీరు మాలోనే యుండ వలెను.” “15 ఏండ్లనుండి నేను హిందీ నేర్చుచునే యున్నాను. ఇంకను మీరు హిందీ రాకపోయిన ఉపాధ్యాయుని మార్చుకొనుటయే మంచిది” అని గాంధీగారు బదులు చెప్పిరి.

శ్రీయుత నేతధర్మ కొండ వెంకటప్పయ్య నేటి చలవతి రావు, కల్లూ రామప్పయ్య చాదరి గారు 21 వ తేదీ పల్నాడు తాలూకాలో బహిరంగసభ, చంద్ర గ్రామముల ప్రచారము, 28 తిరాలలో బహిరంగసభ, 29 తిరాలలో తాలూకాలో ప్రచారము, 31 నెల్లూరులో సభ గావించెదరు.

నెల్లూరుజిల్లా రిసెట్ మెంటు ఆఫీసరు గారికి రైతుల విజ్ఞాపన.

నెల్లూరు జిల్లాలో రిసెట్ మెంటు అయిన పీదప ప్రజలయొక్క దురదృష్టముచే ప్రజలకుగలిగినకష్టములు ఈక్రింద వ్రాయబడినటువంటి యావదంశములను చక్కగా విమర్శించుట ముఖ్యవసరము.

1. 1915, 1927, 1933 సంవత్సరములలో ఘోరమయిన గాలి, వర్షముల వలన విశేషముగా పశువులు చచ్చుటయు, ఫల వృక్షములు పడిపోవుటయు, పంటలు పండకపోవుటయు, కట్టడములు వగైరాలు పడిపోయి కలిగిన నష్టములు ప్రతివారికిని తెలిసిన విషయమై యున్నది. పైవాటి విషయమై పత్రి రయితురికి ద్రవ్యమును ఖర్చుచేసి కొంతవరకు తగిన వసతులను యేర్పాటు చేసుకొనవలసిన విషయము ప్రతి వారికిని తెలిసిన విషయమేను. ఇట్టి పరిస్థితులలోను గవర్నమెంటువారు ప్రజలకు గలిగిన దుస్థితిని గమనించక, 1915, 1927, 1933 సంవత్సరములలోను రివిన్యూను తోసివేయకనే వసూలుచేయుట చాలా ఘోరమయిన విషయము.

2. సెటిల్ మెంటుకు ఈవల 3, 4, దఫాలుగా రార్ల వాసల వల్లనున్న, తెగుళ్ల వల్లనున్న పంటలు పండనందున ప్రజలు చాలా నష్టపడియున్నారు. ఈ విషయములో గూడా గవర్నమెంటు వారితో చెప్పుకొన్నను ప్రజలకు తగిన సహాయము చేయక శిస్తు వసూలు చేసి యున్నారు.

3. ఇక ప్రతి సంవత్సరమున గవర్నమెంటువారు సకాలములో అర్జీలు పెట్టలేదనియు, ఇంకా యితర సందర్భములలో విశేషభాగము చదువులేని రయితులవద్ద వసూలు చేయు అపరాధముల మొత్తములు ప్రతి సంవత్సర మెంత అయినది మీ లెఖలబట్టియే మీ మనస్సుకు రాగలదు.

4. సకాలములో వర్షములు లేక అనేక సంవత్సరములలో సరియయిన పంటలు లేక నష్టపడి యున్న తరుణములో, గవర్నమెంటువారు కొన్ని సమయములలో, శిస్తు రెమిషన్ యివ్వక వసూలు చేసియున్నారు. రు. 0-3-0 లు పంట ఫలింపుకు శిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వమని విలేజ్ మ్యాన్యుయల్లో ప్రచురణ చేసియున్నను, అమాదిరి పంటకుండా శిస్తు రెమిషన్ సహజముగా ఇచ్చుట లేదు. రు. 0-3-0 లు పంట చాలా

స్వల్పము. రు. 0-4-0 పంటవరకు శిస్తు రెమిషన్ ఇచ్చినట్లు యేర్పాటు చేయుట అత్యవసరము.

5. సెటిల్ మెంటు దరిమిల్లాన నీటి తీర్వయున్నా, శెస్తులు కూడా అప్పుడప్పుడు జాస్తి చేసియున్నారు.

6. దైవస్పృష్టిలో భూమి మిట్ట కల్లముల వ్యత్యాస స్వభావమును గమనించక రైతు కనూరి క్రింద భావించి ఒక నెంబరులో కొరవగా మురుగుడు పోయినను, సుక్తి పోయినను శిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వక చార్జీ చేయుచు నేయున్నారు.

7. సెటిల్ మెంటు దరిమిల్లాన కొంత కాలము సబ్ డివిజన్ ఫీజు క్రింద ప్రతి సబ్ డివిజన్ కు రు 2/- లెఖను చార్జీ చేసినారు. రు. 0-1-0 కు ఇచ్చుచుండిన స్కెచ్చి ఇటీవల రు. 0-6-0 లెఖను, రు. 1-0-0 లోపల ఇచ్చుచుండిన డైగ్లాటు రు. 1-0-0 ల వరకునూ ఖరీదు ఏర్పాటు చేసినారు. ఈ విధమైన ఉత్తరువులు చేయుటలో రైతులము చాలా కష్టపడుచున్నాము. కాబట్టి సదరు ప్రత్యువులను రద్దుపరచుచు మామూలు పాతరేట్ల మేరకు విక్రయించు లాగున ఏర్పాటు చేయవలెను.

8. ఇటీవల కొంతకాలము ధాన్యము ధరలు భూముల ధరలు, హెచ్చుగా యుండినందున, ఇల్లుండుట శాశ్వతమని నమ్మి, ప్రజలము భూముల మరమ్మత్తుకు, సత్తున నిమిత్తము, ద్రవ్యమును చాలా విరివిగా అప్పులు సహచేసి, ఖర్చుచేసి, ఇప్పుడు అన్ని విధముల నష్టపడితిమి.

9. గవర్నమెంటువారు మాజిల్లాలో యుండు చెరువులను, వరవలను, యెక్కువగా డి. పి. డబ్ల్యు. వారి మూలకముగా అభివృద్ధిచేయుటకు తగిన సిబ్బందిని పుంచక పుషేక్షగా నుండుటలో రైతులు నష్టపడడమున్నూ, నూతనముగా సాగుబట్ల అభివృద్ధి అయి, గవర్నమెంటు వారికి రావలసిన వరుమానము రాక నష్టము కలుగుచున్నది. కనుక పీటివిషయమై తగు శ్రద్ధ ఇంతట నైనను వహించుట ముఖ్య అవసరము.

10. మన అనుభవము మీద ఇచ్చుట సీటితో అవసరమున్న తరుణములో, తుంగభద్రలో యెక్కువ సేరు వ్యర్థముగా సముద్రమునకు పోవుచున్నది.

కాబట్టి అట్టిమీటిని అట్టి తరుణములో కె. సి. కాలవను అభివృద్ధిచేసి, పెన్నుకు పీరువచ్చు లాగునను, ఇంకను పెన్ను క్రింద నూతన కాలవలద్వారా యెక్కువ నూతన భూములు సాగుబట్ల చేయులాగునను, ఇప్పుడు సాగుబట్లకు నీటి యిబ్బంది లేకుండా యుండగలదు గనుక స్పెషల్ సిబ్బందిని నియమించుట ముఖ్య అవసరము. ఈ యేర్పాటు చేసినందున రైతులు లాభపడడమే గాక గవర్నమెంటువారికి ప్రతి సంవత్సరం యెక్కువ రెవిన్యూ వచ్చును.

11. కొంతకాలమునకు పూర్వము రైతులు పశువులు, జీవములు, వగైరాలు మేపుకొనుటకు, కలపసామానులు వగైరాలు వ్యవసాయము కొరకు ఉపయోగించుటకు, అనాదినంచి హక్కుగలిగి, ఏలాటి శిస్తులేక అనుభవించుకొనుచు వచ్చిన శేకడా అడవులు గవర్నమెంటు వారు ఫారెస్టుల క్రింద చేర్చినందున, పైవాటికి మేము పడు కష్టనష్టములు చెప్పుకొనుటకు మేరలేకుండా యున్నది.

12. ఫారెస్టువల్ల రైతులకు మేలు పున్న దనుటకంటె, పశువులను ఫారెస్టులోకి తోలినారనియు, కట్టెలు కొట్టి నారనియు, దానికిగాను గవర్నమెంటు వారు విధించుచుండు అపరాధములవల్ల, ప్రతి సంవత్సరం ఎంతమొత్తము వసూలు అగుచుండునది, మీలెఖలు విమర్శించినయడల మీమనస్సుకు రాగలదు.

13. పై విధముగాయుండు శేకడా పోలములను గవర్నమెంటువారు ఫారెస్టుల క్రింద ఏర్పాటుచేయుటను పట్టిస్తూ, ఇచ్చట పశువులకు ఉండవలసిన మెట్ట భూములు లేక పోవడమును పట్టిస్తూ, ఇతర జిల్లాలలోయుండు గవర్నమెంటు అడవులకు మాజిల్లా పశువులను తోలిన పసరము 1-కి రు. 0-4-0 లవంతున పర్మిటు కట్టి పశువులు తోలుచుంటిమి. మాదూర దృష్టముచే పసరము 1-కి రు. 1-4-0 లు వంతున ఇటీవల వసూలు చేయున్నారు.

14. సెటిల్ మెంటు దరిమిల్లాన రైల్వే పోస్ట్, ఇన్ స్టాక్సు, టెలిగ్రాము, రిజిస్ట్రేషన్ స్టాంపులకు, కోర్టు ఫీజులు, ప్లాంపులు వగైరా డ్యూటీలున్నూ, ప్రతి విషయములోను పన్ను రేట్లున్నూ జాస్తి చేసియున్నారు.

15. ముఖ్యముగా ప్రతి ప్రభుత్వము లోను వ్యవసాయదారుని ఉత్సాహపరచుటకు మాయగా, ఆన్ని విధముల పన్నులు జాస్తిచేసి, వసూలుచేసి, నిరుత్సాహ పరచుట చాలా ఘోరముగా నున్నది.

16. భూములలో నుంచి ఉత్పత్తి కాబడ వ్యవసాయదారుని గృహకృత్యము

నకు అవకాశము గలిగే ప్రతిస్వల్పము నకు గూడా పన్నులు వసూలుచేయుట చేత చాలా విచార కరముగానున్నది.

17. ఇప్పుడు మేము పండించు ప్రతి వస్తువు ధరలు చాలాతగ్గిపోయినను, కూలీల రేట్లు యేమిన్నీ తగ్గలేదు. వ్యవసాయనిమిత్తము 30 మయిళ్ల దూరమున కంటె దూరమునంచి అగడ్త, నెట్టబడు నెలలలోను, జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలలోను, ప్రతి సంవత్సరము వచ్చు కూలీలలో, 25 మంది కూలీలకుపయిగా వక స్టేషన్ లో రైలుయెక్కి మరియొక స్టేషన్ లోనే దిగిన యడల, నెలరోజుల వాయిదాతో రిటర్న్ టికెట్ల క్రింద అర్థచార్జీ చేయుచుండులాగున చేయించవలెను. పై విధముగా యేర్పాటు చేసినయడల రైతులు యిచ్చుచుండు కూలీలలో కొంతభాగమును తగ్గించుటకు వీలుకలుగును.

18. ఇదివరకేనే మాజిల్లా భూములకు తరంరేట్లు చాలాయెక్కువగా నిర్ణయించియున్నారు. ఇదియునుగాక కాలక్రమేగా కూలీల రేట్లు చాలాయెక్కువ అయినవి. ఇప్పటి కాల ధరలనుబట్టి ఇప్పుడు ఫలిం చె ఫలితముగా ఖర్చులుపో ను రయితులకు యెక్కువగా మిగులుట లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు అధనరేట్లను విధించక, యావదంశములను చక్కగా విమర్శించి తరం రేట్లను తగ్గించుట న్యాయము.

19. పైన వ్రాసిన కలములలోని హంశములను చక్కగా విమర్శించి, అధనరేట్లను తగ్గించుచు, రయితుల యిబ్బందులను నివర్తించు లాగున శి ఫారసు చేయుట ముఖ్య అవసరమని పోషించుచున్నాము. "ఒక రైతు"

నెల్లూరుజిల్లా నివేదిక

రంగనాయకులుగారు అసెంబ్లీ ప్రచారములో జిల్లాలో అన్ని భాగములు తిరిగి నోట్సు తేసుకొనిరి. నెల్లూరు జిల్లాలోని రైతుల స్థితిగతుల యిబ్బందులగూర్చి యొకరిపోర్టు వ్రాసి ప్రకటింప తలచిరి. ఎన్నికల తదనంతరం ఈరిపోర్టు వెలువడగలదని తెలియుచున్నది.

రైతురక్షణసంఘ ఎన్నికల నిధి.

ఇదివరకు జమవచ్చిన పద్దులుగాక శ్రీ గోగినేని పిచ్చయ్యచౌదరిగారు (కృష్ణా మైనింగు కంపెనీ, గూడూరు) విరాళము 100-0-0. ఒక గుప్త విరాళము 1000-0-0. పై రెండు పద్దులు వందనముల వరికుకొంటిమి. జి. వి. సుబ్బయ్య, నిడత్రాణ కాన్యకమ్మ

అ సం బ్ధి

గి రి గా రి కే, ఓ ట్ల నీ యు ము.

(రంగ కే ఓటియూమీ - రేఖంగము తేజోమమీ అనుమాదిరి)

1. అంజన్ పిముందు - యమగుణైవ వాచు
గంజాము, వైజాగు - ఘనమైన పురుషుడు
రంజలుచుండెడి - రైతుపక్షపుమీటి
గిరికి నీవోటియూమీ - యొకని మరియూద నిల్పుకొనుమీ ||
2. పరమకళ్యాణంబు - బడయవలనన్నచో
మరువకుండగనీవు - పరుగెత్తుచువచ్చి
పరమభక్తుడు రైతు - పాట్లుగాచినయట్టి
గిరికి నీవోటియూమీ - యొకని మరియూద నిల్పుకొనుమీ ||
3. పరులకుపకారంబు - త్వరగ జేసినవాడు
విరివిగా కీర్తిచే - నరలుచుండెడివాడు
నిరతంబు రైతులను - కరుణించుచున్నట్టి
గిరికి నీవోటియూమీ - యొకని మరియూద నిల్పుకొనుమీ ||
4. యెల్లవారునుమెచ్చ - నుల్లాసమందుచూ
చల్లగానీకబ్బు - సౌఖ్యంబునెంచుచూ
తల్లివలె హృదయమున - దయనుబూనినయట్టి
గిరికి నీవోటియూమీ - యొకని మరియూద నిల్పుకొనుమీ ||

బొద్దిలి జమిందార్
వావా.

పురి జాల వెంకటప్పారావు.

న వం బ రు 10

దర్శి, పొదిలి, కరణాలకు మనమి
అయ్యలారా!

నవంబరు 10 తేది ఆనెంబ్లి ఎన్నికలు జరుగ
మన్నవి. కాంగ్రెసువారు శ్రీ గోగిపేని రంగ
నాయకులుగాని అభ్యర్థిగా నిలిపి వారిని తమ
అందరి అభిమానముతో గౌరవించునున్నారు.

రంగనాయకులుగారు రయితులకు జమీన్
రయితులకు చేసిన, చేయుచున్న సేవ వల్లవారిత
ము. జమిందార్ల మొగమాటుములకు, జరిక వా
యకులెవ్వరు జమీన్ రయితులకు ఉద్యమాన్ని వదు
పుటకు పూనుకొనకుండున తరుణమున ఈశ్వరే
చ్చచే, ఈనాయకుడు కంకణము గట్టుకొని,
జమిందారులకు వారి పలుకుబడులకు జరిక,
కొంకక, వారి దుండగముల సన్నయముగా వెల్లడి
తేసి దిక్కులేక దీవాననులైన జమీన్ రయితులకు
సవ్యోత్సాహమును కల్పించి, గంజాము మొదలు
చిత్తూరువరకు స్థంభముల స్థాపించి, వారికి వెనుక
అండయై నిల్చి పనిజేయుచున్నాడు.

వెంకటగిరి రయితుల ఇక్కట్లలజూచి ఓర్వ
బాలక, వారికి బాసటయైనిల్చి బాధల్లెవ్వడెట్లా
రయితుల మంగిట దర్శనమొసగి అవసర సలహా
నిచ్చి వారికి పాయపడుచున్నాడు.

నేటి జమీన్ రయితుల బాధలు ఎన్నివిధాల వ
ర్తించినను తీరదు. కొంపల అమాంతముగా ఈ

ల్పివేయు హెచ్చు ధిస్తులు, ఆక్రమ పూర్లు,
ఉద్యోగుల లంచాలు, కోర్టు కర్పులు, ఆక్రమ
జప్తులు, అరెస్టు వారంట్లు, జాయింట్లు పట్టాలు,
నీటివారుదల దుక్కితులు, ఎండిన పండిన రిమీ
షనులేకుండుటాలు, అన్యాయపు పాలనలు, బ
హు నాయకత్వాలు, ఎన్నోవిధాల కుంగిపోవు
చున్నారు.

వీరిని ఈదుర్భిక్షమండి తొలిగించవలెనన్న నీరి
ఓగు బాగుల గూర్చి నిర్భాగమాటుముగా వా
దించి నిరంశరము స్వాధీనాహిత్యముతో పా
టుబడు కొన్నియ మెంబర్లు, ఆనెంబ్లి మెంబర్లను
స్వేచ్ఛముగా ఎత్తుకొనుటకు హక్కు కలిగి
యుండవలెను.

ఈవిషయములో దర్శి, పొదిలి రయితులు
మిత్రులలో చచ్చిపోవుచున్నారు. మీరు
జమిందారుని, వారి తాబేదారులకు లొంగి వా
రు చెప్పినట్లెల్లా రయితులచేత ఓట్లెప్పించి రయి
తులకు స్వేచ్ఛను నాశనముజేసి మీరు లాభపడు
చున్నారు.

రయితులు అమాయకులగుటచే తమఉరిత్రాళ్ల
తాము దెచ్చుకొన్నట్లు గత ఎన్నికలలో జమిం
దారులే తమ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనిరి. వారి
ఫలితమును గత సంవత్సరము ఎట్టిట్లు లాభంబు
అట్ట సవరణకు వచ్చినప్పుడు ఈజ్లానుండి పం
పిన మెంబర్లు, జమిందార్లు, వారి మిత్రులగుటచే
రయితులకు వీరిని నష్టము కలుగజేసెరి. వీరికి
కొంతవరకు మీరును భాగ్యులే!

సనాతన ఆయుర్వేద షాస్త్రము

- (1) గనేరియా మిక్స్ - 5 దినములలో గ్యారంటీగా కురుచును. 0-12
 - (2) జ్వర కేసరి - అన్ని విధములైన జ్వరములకు వచ్చుకముగాపోగొట్టును. 0-12
 - (3) గృహసంజీవిని - వైశాల్య, లోనికి పుచ్చుకొనుటకు చికి
వచ్చును. అనేక వ్యాధుల నివారించును. 0-10-0
 - (4) వైట్ పిల్స్ - సుఖవిరోచనకారి, మలబంధమును పోగొట్టును. 0-2-8
 - (5) గోరోచన మాత్రలు - రిద్దలకువచ్చు అన్ని జబ్బులకు వాడ
తగిన సంతరిని ప్యాకెటు 0-2-8
- పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము: - వాడవలసిన విధానము, మందుతో పంపబడును.
ఏజంట్లు కావలెను. మంచికమిషన్ ఇవ్వబడును.
ఆర్. ముద్దు కృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు,
వాయుకుపేట, నెల్లూరుజిల్లా.

కాసరం జమీన్ రైతుల దు ర వ స్థ.

పై శీర్షికక్రింద 12-10-34 తేది
"కాసరం గామ రైతు" వ్రాసిన విష
యాలు అబద్ధమనియు, జమీన్ దారు
శ్రీ కోలా శ్రీనివాసులు శెట్టిగారు రైతు
లను దయతో చూచుచున్నాడనియు,
రైతులకు కావలసిన మడి ఆకు, నంట
చేరుకు వగైరాలు ఉచితముగా ఇచ్చు
చున్నాడనియు, గామస్థులు కొందరు
చెప్పుకట్టన వరికిన విప్పుకొమ్మల విష
యము జమీన్ దారు విచారించి మన్నించి
నారనే మొదలగు విషయాలతో
పుల్లూరు తూర్పురెడ్డి వగైరా 50 మంది
చేవ్రాలుతో మాకు వ్రాసిరి.

జి. రై. సరి

కావున ఈ పర్యాయపయనను రయితులకు
స్వేచ్ఛనిచ్చి పొదిలి, సన్నమాయ కరణాలవలె
మోపమాలు చిరంబు జమిందారు పెరుక్కొంటా
దని భయపడి రయితుల గొంతులనొక్కి జమిం
దారే రయితులకు అత్యంత అపకారముచేసిన జ
డ్డిసు పక్ష అభ్యర్థికి ఓట్లెప్పించక రయితు నా
యకుడును, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియు నైన శ్రీ
గోగిపేని రంగనాయకులుగారికి ఓట్లెప్పించి మీ
రు, జమిందార్లకు, ఆధారభూతులయిన రయితు
లేదుమై పాటు పడెదరని మాప్రార్థన.

పరియోకమాట. ఎల్లెక్కోలా తాముయెవరికి
పనిచేసినను నేనెవ్వరైతాము ఏమిచేయక రై
తుల యిష్టప్రకారము ఓటుచేసికొమ్మని యేసల
వానిచ్చి వారిని బాధించక వడలిపెట్టెదరని మి
మ్ములకోరుచున్నాము. రయితులు ఈమాటలను,
విద్యా గంధములేవారగుటచే మినోటికి కాదు
గొనియెంటారు. మీస్వార్థముగతకు రయితు
అభ్యర్థిని భంగపరచ వలదన మిమ్ములచేతు
చున్నాను.

తె. వెంకటాద్రినాయుడు,
కాకితి,
జి. రై. సరి. పంథుము.

వెండరు నోటిసు.

వాయిదా నవంబరు 10
డి పా జి టు
100 అనెంబ్లి ఓట్లు

భూలోకములో ఎవరినైనా, అనుప
త్రులుగాని, రోడ్లుగాని, బ్రిడ్జిలుగాని, ఉ
ద్యోగాలుగాని, కంట్రాక్టులుగాని, కావ
లెనని కోరేవారు ఈక్రింది చిరునామాకు
నవంబరు 10 తేది పాయంత్రం 6 గంట
లలోపల చేరునట్లు పేట్లు కనుచు జెండ్
రుపెట్టవలెను. ఓక్కొక టెండరుతోటి
100 అనెంబ్లి ఓట్లు నవంబరు 10 తేదివారు
వారివారి పోలింగుస్టేషనులలో డిపాజిటు
కట్టి అక్కడవుండే ఏజెంటుచేత స్టాంప్
కేటు చేయించి పంపవలెను. నవంబరు 10
తేదిచేరుని టెండర్లు చెల్లనేరవు. అంగీ
కరించబడిన టెండరుదారులు మాటికి 10
రూపాయలు ప్రైవేటు చార్జీలక్రింద
రహస్యముగా జమకట్టుకొని, అగ్రిమెంటు
వ్రాసియున్నవలెను. ఇతర విషయములు
ఆఫీసులో బల్లక్రింది చెయివాపు గుమా
స్తానల్ల తెలుసుకోవచ్చును.

యల్. కె. రావు
ప్రపంచ పునాదుల్ యింజిన్.
మామిడికొండ

వెంకటగిరిలో పోలో ఆటలు.

శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజగారి జన్మ
దిన మహోత్సవమున పోలో ఆట
పందెములు ప్రారంభించిరి. వెంకటాద్రి,
నెక్కదాబాదు, గోల్కొండనుండి మూ
డు టీములు పోటీయైనవి. వెంకటగిరి
లోని జమీన్దారువారి ఎ.వి. టీములు
పోటీయైరి.

వై.వెంకటాద్రి గోల్కొండ టీమునకు
జయములిది.

(వ్య. విశేషం)

